

เรากำลังรักษาหรือขาดกรรมช่ายหาด!

หน้าหลัก | Story | บทความ | 18 | Sign in

by Little Bear @May,23 2014 21.49 (IP : 49...139) | Tags : บทความ

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ที่ผ่านมามีโอกาสเดินทางไปแถบถนนเก้าแสง ทอดยาวไปถึงช่ายหาดชลาทัศน์ บริเวณแหลมสมิหลา จังหวัดสงขลา แนวต้นสนที่บางตาลง เห็นกระสอบทราย กองหิน ล้อยางรถยนต์วางกองเรียงราย บนฟุตบาทถนน เห็นป้ายประกาศเตือนขนาดใหญ่ว่า "ระวังต้นสนล้มทับ" เดินลงไปสำรวจแนวช่ายหาดพบว่ามีการนำ ล้อยางรถยนต์เก่าที่ไม่ใช้งานมารียงรายบริเวณแนวช่ายหาดและซ้อนทับด้วยกระสอบทราย ภาพที่เห็นไม่แน่ใจว่าเป็น ประติมากรรมหรืออนุสาวรีย์ ที่เกิดจากความรู้ ภูมิปัญญาหรือเป็นการทดลองเทคโนโลยีใหม่กันแน่ คำถามที่เกิดขึ้นใน หัวใจคือเรากำลังปฐมพยาบาลบาดแผลของช่ายหาด เพื่อปกป้องรักษาช่ายหาดไว้ให้ลูกหลานในอนาคต หรือเรากำลัง วางยาเพื่อขาดกรรมช่ายหาดให้ค่อยๆตายไป แล้วสุดท้ายก็ไม่รู้ว่าใครเป็นขาดกรรม เข้าใจความรู้สึกของการแก้ไขปัญหา โดยการเอาล้อยางรถยนต์มาวางเรียงรายบนช่ายหาดนั้นเฉพาะหน้า โดยมีเป้าหมายเพื่อชะลอความแรงของคลื่น ไม่ให้ กัดเซาะช่ายหาดพังหรือป้องกันไม่ให้ต้นสนล้ม แต่ในความเป็นจริงเพียงแค่ล้อยางรถยนต์และกระสอบทรายไม่ สามารถแก้ไขปัญหการกัดเซาะช่ายหาดชลาทัศน์ได้เลยได้ เพราะเป็นการแก้ไขปัญหที่ปลายเหตุเท่านั้น

โจทย์ใหญ่ที่ควรคิดในเวลานี้คือการพังทลายของช่ายหาดอะไรคือต้นตอของปัญหากันแน่? เพราะในเวลานี้คลื่นลม แรงและภาวะโลกร้อนกำลังตกเป็นจำเลย ของการพังทลายของช่ายหาด

คำถามคือช่ายหาดในวันนี้บาดเจ็บสาหัสเกินกว่าเยียวยาแล้วจริงหรือ? หรือเรากำลังใช้วิธีการเยียวยา ปฐมพยาบาลที่ผิดทิศผิดทางกันแน่ มีใครบ้างคนเคยพูดว่าช่ายหาดสงขลาตายแล้ว มีคนบางกลุ่มต้องการทำให้ตาย เพื่อให้ช่ายหาดหมดความสวยงามและหมดคุณค่าที่จะปกป้องรักษา เพื่อสร้างความชอบธรรมในการทำลายช่ายหาด ด้วยการก่อสร้างท่าเทียบเรือน้ำลึกสงขลาแห่งที่สองในอนาคต

ภาพชายคนหนึ่งกำลังนอนเอกเขนกพักผ่อนร่างกายบนกองทรายที่วางเรียงรายโอบอุ้มโคนต้นสน แทนที่เขาจะได้ ทอดกายลงบนช่ายหาดที่ขาวสะอาด ได้สัมผัสกับเม็ดทรายที่ละเอียดเยียดยาว เขากลับต้องนอนทอดกายบนกองทราย ที่แข็งกระด้าง เรายังปล่อยให้การดูแลและแก้ปัญหาการกัดเซาะช่ายหาดพังเป็นหน้าที่ของผู้บริหารบ้านเมืองและ กลุ่มผลประโยชน์ เป็นผู้ผูกขาดความคิดในการแก้ไขปัญหการกัดเซาะช่ายหาดเช่นนี้ต่อไป

ต้นตอของปัญหการกัดเซาะช่ายหาดที่แท้จริงเกิดจาก การสร้างสิ่งก่อสร้างรุกล้ำชายฝั่งทั้งหลายทั้งของท้องถิ่นและ หน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง โครงการสร้างเขื่อนกันทรายและเขื่อนกันคลื่น ของกรมเจ้าท่าปัจจุบันเปลี่ยนเป็นกรมการ ขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี เพื่อแก้ไขการตตะกอนของทรายบริเวณร่องน้ำปากบางคลองสะกอมและปากบางคลอง นาทับ อำเภอฉะนะ จังหวัดสงขลา เขื่อนบริเวณปากคลองสะกอมเป็นเขื่อนหินทิ้ง 2 ตัว ความยาวประมาณ 620 เมตร และสร้างเกาะกันกัดเซาะบริเวณด้านทิศเหนือของเขื่อนอีกจำนวน 4 ตัว

หลังจากการสร้างเขื่อนดังกล่าวปรากฏว่าไม่สามารถกันทรายได้จริง เพราะชาวบ้านในพื้นที่ตำบลสะกอมเล่าว่าทุกปี กรมเจ้าท่ายังต้องใช้เรือขุดลอกปากคลองเป็นประจำทุกปี และในปี2541 หลังจากการสร้างเขื่อนกันทรายกันคลื่น ช่ายหาดสะกอมถูกน้ำทะเลกัดเซาะอย่างรุนแรงและพังทลายลง โดยในปีแรกชายฝั่งของบ้านบ่ออิฐถูกกัดเซาะกว่า 10 เมตร ขณะนี้ถูกกัดเซาะลึกถึง 80 เมตร ระยะทางกว่า 3 กิโลเมตร วิธีเหล่านี้วิศวกรผู้ออกแบบเชื่อว่าแก้ไขปัญหา ช่ายหาดพังได้ แต่ในความเป็นจริง ส่งผลให้เกิดการพังทลายอย่างรุนแรงของช่ายหาดตั้งแต่อำเภอเทพา ตำบลสะ กอม ตำบลนาทับ บ้านบ่ออิฐ บ้านเก้าแสงเป็นระยะยาวตลอดแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ถนนบริเวณบ้านปึก บ่ออิฐยังถูก คลื่นกัดเซาะทุกปีและในปีนี้สุสาน(กุโบร์)บ้านปึกถูกคลื่นกัดเซาะจนพังทั้งที่มีแนวหินกันคลื่นตลอดแนวช่ายหาด

ปัจจุบันชาวบ้านในพื้นที่ตำบลสะกอมได้ยื่นฟ้องคดีต่อกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวีและอธิบดีที่ศาลปกครอง จังหวัดสงขลา ในความผิดเกี่ยวกับการกระทำละเมิด เพราะการสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นทำให้เกิดปัญหาการกัด เซาะช่ายหาดเสียหายกระทบกับการทำมาหากิน

ความเชื่อว่าเขื่อนกันทรายกันคลื่นเป็นต้นเหตุของปัญหาการเกาะเซาะช่ายหาดไม่ใช่การกล่าวอ้างลอยๆหรือเป็นการ โยนความผิดให้ใคร เห็นได้จากงานศึกษาวิทยานิพนธ์ การเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งลุ่มน้ำปากบางของอาจารย์ ประรณานา ฤทธิ์พริ้ง ได้อ้างข้อมูลการศึกษาของกรมเจ้าท่าว่า "เมื่อเวลาผ่านไป 20 ปีจะมีการกัดเซาะชายฝั่งเกิดขึ้น ทางทิศเหนือของตัวเขื่อนเป็นระยะประมาณ 18 กิโลเมตรจากเส้นชายฝั่ง" หรือแม้แต่รายงานผลการตรวจสอบของ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามหนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างเขื่อนริมทะเลท่าลาย ชายหาดจังหวัดสงขลา ระหว่างบ้านนาทับ อำเภอจะนะและบ้านบ่ออิฐ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีความเห็นว่าการกัดเซาะชายฝั่ง ต้นเหตุของปัญหา คือ การสร้างเขื่อนกันคลื่นกันทรายที่ยื่นออกไปในทะเลบริเวณปากคลองและปากแม่น้ำ ซึ่งก่อสร้างกรมการขนส่งทางน้ำพารามผลการศึกษาว่าด้านหนึ่งเกิดทรายออก อีกด้านหนึ่งจะมีการกัดเซาะชายฝั่ง ขึ้นอยู่กับความยาวของเขื่อนกันคลื่นและกันทรายที่ยื่นออกไปในทะเล โดยเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหา คือ “ให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์ รื้อเขื่อนด้านทิศเหนือของคลองนาทับที่เป็นต้นเหตุของการกัดเซาะทั้งหมด และลดขนาดความยาวของเขื่อนด้านทิศใต้ให้มีขนาดที่เหมาะสม” และให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์ ยุติการสร้างเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายฝั่งบริเวณที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและบริเวณปากคลองและปากแม่น้ำ”

นี่คงเป็นคำตอบได้ว่าการแก้ไขปัญหาชายหาดแบบนี้มาถูกทางหรือไม่ บ่อยครั้งที่งานด้านวิศวกรรมมองแต่วัตถุและสิ่งก่อสร้าง แต่ไม่ถูกหลักและกฎของธรรมชาติ การแก้ไขปัญหาของธรรมชาติ เราต้องเข้าใจธรรมชาติของคลื่นด้วย นักสมุทรศาสตร์เคยบอกว่าคลื่นทะเลควรปล่อยให้มันชดเชยอย่างเป็นอิสระอย่าไปขวางกัน การที่คลื่นปะกับสิ่งก่อสร้างจะเพิ่มความแรงขึ้นและทำให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงในวงกว้างขึ้น เราลองนึกไปถึงเหตุการณ์สึนามิคนรอดชีวิตจากคลื่นยักษ์ เพราะปายชายเลนที่เป็นปราการสำคัญในการปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของผู้คน วันนี้คงพิสูจน์แล้วว่าหินอิฐ ปูนไม่สามารถปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของผู้คนตลอดแนวชายหาดได้

ที่สำคัญเราควรหยุดการโฆษณาชวนเชื่อว่าการพังทลายของชายหาดพังต้นเหตุมาจากคลื่นและโลกร้อน ส่งผลให้น้ำแข็งขั้วโลกละลายน้ำทะเลสูงขึ้นทำให้คลื่นลมในทะเลสูงขึ้นและคลื่นลมแรง มนุษย์ควรหยุดโยนบาปให้ธรรมชาติ พอหรือยังกับการสร้างวาทกรรมทางวิชาการเหล่านี้เพื่อให้สังคมหลงเชื่ออย่างผิดๆ ถึงเวลาแล้วหรือยังที่นักวิชาการที่มีความรู้มีการศึกษาเหล่านี้จะพูดความจริงว่าที่ชายหาดพัง เป็นเพราะฝีมือมนุษย์ จำเป็นต้องบอกความจริงและให้ความรู้ทางวิชาการที่ถูกต้อง เพื่อสร้างการเรียนรู้และการรับรู้ของสังคมด้วยความรู้ที่ถูกต้องไม่ใช่ความรู้ที่ครอบงำหรือหมกหมิ่นซ่อนเร้นด้วยตัวเลขงบประมาณมหาศาลในโครงการต่างๆที่จะใช้เป็นมาตรการป้องกันชายหาดพัง ซึ่งเป็นทั้งการที่ผูกขาดแนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งที่ยังมีนักวิชาการที่มีความรู้ ที่สำคัญยังมีชุมชนที่อยู่ใกล้ชิดกับชายหาดมาตลอดชีวิต สังคมความรู้ในการเฝ้ามอง เฝ้าสังเกตความเปลี่ยนแปลงไปของชายหาดจนเกิดเป็นภูมิปัญญา

ชาวบ้านที่อยู่กับทะเลมาชั่วชีวิตแล้วว่าสมดุลงของชายฝั่งจะผันแปรตามฤดูกาล มีการกัดเซาะและคืนสภาพ ในช่วงฤดูมรสุมทรายชายหาดจะถูกหอบไปกองเป็นสันดอนใต้น้ำ และน้ำกลับคืนมาในฤดูแล้งเป็นวัฏจักรเช่นนั้นนี่มาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัญหาการกัดเซาะที่เกิดขึ้นไม่รุนแรง ต่างจากเมื่อมีการสร้างเขื่อนกันทรายกันคลื่น ดังนั้นสิ่งก่อสร้างล่องล้าทางน้ำไม่ว่าเขื่อนกันทรายและกันคลื่น ทำเทียบเรือน้ำลึก หรือการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำลงไปในทะเล คือต้นเหตุสำคัญของปัญหาการกัดเซาะชายหาด ไม่ใช่คลื่นลมในทะเลหรือภาวะโลกร้อน คนสงขลาคงไม่ลืมว่าหลังจากที่มีการสร้างทำเทียบเรือน้ำลึกที่สิงนครส่งผลให้ธรรมชาติหาดทรายแก้วถูกกัดเซาะจากเนื้อที่ราว 80 ไร่ ปัจจุบันเหลือเนื้อที่ไม่เกิน 1 ไร่

ชายหาดชลาทัศน์เป็นแค่ตัวอย่างหนึ่งของปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะมีการทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหาของชายหาด และหยุดสร้างสิ่งล่องล้าทางน้ำในรูปแบบต่างๆ เช่น เขื่อนกันทรายและคลื่น ทำเทียบเรือน้ำลึก และยกระดับการแก้ปัญหาการพังทลายของชายหาดเป็นเรื่องราวของสาธารณะที่ประกอบด้วยนักวิชาการที่หลากหลายมุมมอง การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง ประกอบกับหน่วยงานในการดูแลทรัพยากรชายหาดชายฝั่งไม่ใช่จากแนวคิดผูกขาดของผู้บริหารและนักเทคโนโลยีบางคนบางกลุ่มเท่านั้น การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะคงแก้ไม่ได้ด้วยหลักและความเชื่อทางด้านเทคนิควิศวกรรมศาสตร์เท่านั้น แต่ต้องอาศัยภูมิปัญญาของชาวบ้านและหลักของการเคารพและการเข้าใจธรรมชาติร่วมด้วย

เราควรใช้หลักอริยสัจสี่ในการมองปัญหาการกัดเซาะชายหาด ก่อนอื่นต้องหาต้นเหตุแห่งทุกข์ให้พบว่าจะอะไรคือต้นตอของปัญหาที่ทำให้เกิดทุกข์ในเวลานี้ เมื่อเจอต้นเหตุแล้วเราอมรับกับต้นเหตุนั้นหรือไม่ จากนั้นใช้สติปัญญาพิจารณาพิจารณาแล้วหาทางออกจากปัญหา เราจึงจะพ้นทุกข์และสามารถรักษาชายหาดไว้ให้ลูกหลาน

หากปล่อยการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายหาดเป็นเรื่องของคนบางกลุ่มเช่นนี้ต่อไป ผลงานสุดท้ายที่จะทำเพื่อชายหาดคงไม่พ้นการจัดงานฉาบปกิฉ แล้วเก็บเก้าอี้ของชายหาดไว้ในความทรงจำของผู้คนที่เคยพบเห็นความงดงามของชายหาดไว้ตลอดไป

- See more at: <http://blogazine.in.th/blogs/suchana/post/2687#sthash.25ZviBI6.dpuf>

ที่มา blogazine.in.th